

”למד לשונך לומר איני יודע“

(ברכות ד ע"א)

המחלקה לתלמוד
ותורה שבעל פה
הפקולטה למדעי היהדות
אוניברסיטת בר-אילן

הכירו את פרופ' פנחס רוט ראש המחלקה לתלמוד ותורה שבעל-פה

ראש המחלקה משנת תשפ"ב 2021, שנה ראשונה בתפקיד
תואר ראשון בתלמוד וב"א כללי מהאוניברסיטה העברית
בירושלים

תואר שני בהיסטוריה יהודית משיבה אוניברסיטה, ניו יורק
ארה"ב

דוקטורט בתלמוד מהאוניברסיטה העברית בירושלים
(43, נשוי ואב לחמישה)

פרט מפתיע: אני אוהב לאפות לחם, חלות, מאפינס, עוגיות
ועוד, ולקרוא ספרי בלשים.

מה רצית להיות בילדותך? האם יש לך קשר לתחום המחקר שלך היום?

עד גיל שמונה, רציתי להיות מדען. כשגילתי שבשביל זה צריך
להצטיין במתמטיקה, ירדתי מהרעיון. אני ממשיך להתעניין בעולם
ואיך הוא עובד, אבל מתמקד בעבר, בימי הביניים ובתולדות
ההלכה לאורך הדורות.

שתף אותנו בחוויה מיוחדת או מצחיקה מהחיים הסטודנטיאליים או מהדרך האקדמית שלך?

בשנה האחרונה ללימודי התואר הראשון עבדתי בתור עוזר מחקר
בעבור פרופסור מניו יורק. בקיץ, אחרי סיום התואר, טסתי לניו
יורק והתארחתי שם אצל סבא של חבר. הסבא הזמין לארוחת
שבת את השכנים שלו. מצאתי את עצמי בשולחן שבת יושב מול
הבת של השכנים, שהייתה עסוקה בשיחה עם ההורים שלה. תוך
כדי השיחה, השכנה הזכירה את אותו פרופסור מניו יורק שאצלו
עבדתי (שהתגורר, כך התברר, באותה שכונה). שאלתי אותה
איך היא מכירה אותו, ומשם השיחה התגלגלה. כעבור חצי שנה,
התחתנו.

מהו הספר האחרון שקראת? איזה ספר קראת יותר מפעם אחת? מהם שלושת הספרים שהם בבחינת חובת קריאה בתחום המחלקה שלך?

אני קורא עכשיו את הספר Law in Common: Legal Cultures
in Late-Medieval England מאת טום ג'ונסון. ג'ונסון חוקר את
מערכות המשפט השונות והחופפות שהתקיימו באנגליה במאה
ה-14, והספר מתאר את הסכסוכים הקטנים, לפעמים המצחיקים,
שהתגלעו בין אנשים רגילים בימי הביניים, ואת הדרכים השונות
שבהן אנשים ניצלו את בתי המשפט ואת הרשויות השונות כדי
לקדם את האינטרסים האישיים שלהם. תופעות כאלה אפשר
למצוא גם בקרב קהילות יהודיות בימי הביניים, אבל התיעוד
מאנגליה הוא מפורט הרבה יותר. לכן מרתק בעבורי לקרוא את
כל הפרטים העסיסיים על סכסוכים כאלה שמלפני מאות שנים,
ולשאול אם סכסוך כזה או אחר התעורר גם בין יהודים באותה
תקופה.

מהי המדינה הכי מפתיעה שהגעת אליה בזכות המחקר שלך, ובאיזה הקשר?

נסעתי פעמיים לשוודיה כדי ללמד קורס על תולדות הספרות
הרבנית בימי הביניים. שני הביקורים היו בחורף – פעם ראשונה
בפברואר ופעם שנייה בנובמבר. מעולם לא חוויתי קור קיצוני
כמו שהרגשתי בשטוקהולם בשיא החורף. הצצתי מהחלון, הייתי
בטוח שאף אחד לא יוצא מהבית בתנאים כאלה, אבל ראיתי ילדים
ותינוקות ברחוב צוהלים ורגועים.

אם לא היית באקדמיה, הייתי ספרן.

מי מהוגי התחום או מהמורים שלך, ואולי דווקא מקרב הסטודנטים, נתן לך השראה מיוחדת, גרם לך לשנות את דעתך, עורר אותך למחשבה או לפעולה?

כמה חודשים לפני שהתחלתי ללמוד תואר ראשון באוניברסיטה,
חבר לקח אותי לבקר אצל פרופ' ישראל תא-שמע ז"ל, חתן פרס
ישראל ופרס אמ"ת. כשהוא שמע שאני עובד בספרייה הלאומית,
הוא מיד אמר "אז אנחנו קולגות!" התרגשתי מאוד מהצניעות שלו,
שאפשרה לו להתייחס לבחור צעיר בתחילת דרכו בתור קולגה.
תקוותי היא שגם אני כראש מחלקה אצליח ליצור אווירה שבה
כולנו – מרצים, סטודנטים ועובדי מנהל – נרגיש ונהיה קולגות
ושותפים לדרך.

ציטוט שמאפיין אותך או שהולך אתך תמיד:
למד לשונך לומר איני יודע (ברכות ד ע"א).